

deres rørlige Ejendom af enhver Art. Der skal ikke i den Anledning paalægges dem nogen Afgift, hverken ved Udførsel eller Indførsel.—

Da Art. 112 og 113 kun angiver de almindelige Hovedgrundsætninger for de Ændringer i statsborgerlige Forhold, som Genforeningen med de sønderjydske Landsdele medfører, er det nødvendigt at fastsætte nærmere Regler om visse Enkeltheder, som den praktiske Gennemførelse af disse Grundsætninger forudsætter.

Som Følge deraf er der i Danmark udstedt en Lov Nr. 474 af 5. September 1920, der i forskellige Henseender nærmere udformer og supplerer Grundsætningerne i Versaillestraktatens Art. 112 og 113. I Indenrigsministeriets Cirkulærer af 22. September 1920 og 31. Marts 1921, henholdsvis til Københavns Magistrat og samtlige Amtmænd og til Amtmændene over Haderslev, Aabenraa, Sønderborg, og Tønder Amter, samt i Udenrigsministeriets Cirkulære af 30. September 1920 til de danske Gesandtskaber, Generalkonsulater og Konsulater, er der denhos nærmere gjort Rede for Forstaaelsen og Anvendelsen af de nævnte Bestemmelser i Versaillestraktaten og af Loven af 5. September 1920.

Da der endnu var visse Enkeltheder, som kunde være Genstand for Tvivl, samt da det maatte anses for særdeles ønskeligt, at der overhovedet i størst muligt Omfang blev fulgt ensartede Regler i Danmark og i Tyskland med Hensyn til Forstaaelsen og Anvendelsen af Versaillestraktatens herhenhørende Bestemmelser, er der blevet afsluttet den foreliggende Overenskomst, der i alt væsentligt stemmer overens med de Synspunkter, som allerede hidtil var blevet fulgt i de to Lande, og som fra dansk Side var lagt til Grund for Loven af 5. September 1920 og de ovennævnte Cirkulærer.

I nogle enkelte Henseender har dog den gentagne Granskning af disse Spørgsmaal ført til at opstille visse Tilføjelser, hvis Gennemførelse forudsætter et Tillæg til Loven af 5. September 1920.

Bemærkninger til enkelte Artikler.

Til Art. 1. Det fastslaas her, at der ved Bopæl i Versaillestraktatens Art. 112 og 113, i Overensstemmelse med, hvad der allerede var udtalt i det indenrigsministerielle Cirkulære af 31. Marts 1921, skal forstås et fast og varigt Hjem. I Forbindelse hermed foreskriver Slutningsprotokollens Punkt 1 som almindelig Regel, at

Forelagte Lovforslag m. m.

det nævnte Cirkulære i det hele taget fra dansk Side skal lægges til Grund for Fortolkningen af Bopælsbegrebet. Skulde der derfor i det enkelte Tilfælde opstaa nogen Tvivl om, hvorvidt en Person som Følge af sin Bopæl maatte have erhvervet dansk Statsborgerret, vil dette Spørgsmaal være at afgøre paa Grundlag af de i det indenrigsministerielle Cirkulære af 31. Marts 1921 indeholdte Bestemmelser.

Hvis en Person den 15. Juni 1920 havde Bopæl saavel i de sønderjydske Landsdele som Syd for den nye Grænse, opstaa det Spørgsmaal, hvorvidt den paagældende i dette Tilfælde erhverver dansk Indfødsret i Medfør af Art. 112, til Trods for at han tillige bevarer en Bopæl i Tyskland. Overenskomstens Art. 1 besvarer dette Spørgsmaal bekræftende, idet Versaillestraktatens Art. 112, naar dens Betingelser iøvrigt er opfyldt, ikke gør nogen Undtagelse for dette Tilfælde. Der vil dog ikke herved opstaa noget Tilfælde af dobbelt Statsborgerret, idet det udtrykkelig er udtalt saavel i Versaillestraktatens Art. 112 som i Overenskomstens Art. 1, 2. Stk., at den paagældende ved Erhvervelse af den danske Statsborgerret mister den tyske.

En Del tyske Statsborgere, som den 15. Juni 1920 endnu havde deres Bopæl i de sønderjydske Landsdele, er efter den nævnte Dag udvandret og har taget Bopæl Syd for den nye Grænse. Nogen særlig Optionserklæring for Tyskland har de paagældende ikke afgivet, og forøvrigt heller ikke kunnet afgive, idet der fra tysk Side endnu ikke var fastsat nærmere Regler om, hvorledes Optionen for Tyskland skulde finde Sted. Alligevel vilde det være urimeligt, om disse Personer skulde erhverve dansk Statsborgerret i Henhold til den formelle Ordlyd af Art. 112, da de gennem Udvandringen i de fleste Tilfælde rent faktisk har givet tilkende, at de ogsaa fremtidigt ønsker at være knyttet til Tyskland.

Som Følge heraf foreskriver Overenskomstens Art. 1, 4. Stk., at saadanne Personer vedblivende skal betragtes som tyske Statsborgere, uden at nogen særlig Optionserklæring for deres Vedkommende skal være nødvendig. En Undtagelse gøres alene for det Tilfælde, at den paagældende allerede har erholdt et af Indenrigsministeriet udfærdiget Bevis for sin Erhvervelse af dansk Statsborgerret i Medfør af Versaillestraktatens Art. 112 eller begærer et saadant Bevis inden den 14. Juni 1922. Denne Undtagelse er begrundet deri, at Bopæls-